

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones uenerabilis magistri Nicolai de blony
decretoru[m] doctoris. capellani episcopi Bosnomensis.
ualde deseruientes populo. sed et clero utcu[m]q[ue]
docto eos digne legenti. predicanti. aut ...**

Nicolaus <de Plove>

Argentine, 22. XI. 1494 - 1495

Dominica sexagesime. III Sermo. XXXIX

urn:nbn:de:hbz:466:1-31214

Dominica sexagesime

verū ad seminādū & p̄dicādū v̄bū dei qui
libet sacerdos d̄z intendere. Tertū v̄ruz
negligentia audit v̄bi dei sit p̄ctm̄ morta
le. Ad p̄mū r̄n̄deo fm̄ sc̄m̄ Tho. sup̄ illud
cāncōz. y. Dilect̄ me m̄s̄it manū suā p̄ fo
ram. q̄ de vult inmutabiliter esse p̄dicato
res v̄bi sui. D̄s̄ apparet ex q̄nc̄ signis p̄ri
mū est. qz̄ ip̄e ad hūc mūdū venit nullus
egēs & de sinu p̄ris egredīēs. in terra. p̄ no
bis p̄uerfari voluit & docere. Sc̄m̄ est qz̄
ip̄e p̄dicatores euāgelij elegit. **Johan. iy.**
Agovos elegi & posui vos vt̄ eas & fructū
afferatis. Tertūz est qz̄ sic electos docuit
euāgelij. **Matth. y.** Quibz̄ postea dixit. qd̄
in aure audistis. p̄dicare sup̄ recta. Quartū
ē qz̄ doctos misit ad p̄dicandū **Luce. ix. z. r.**
Misit illos binos & binos. Quintū est qz̄
missis etiā sp̄ale subsidij ordinauit. ibidē
edēres & bibētes q̄ apud illos sunt. Et sic
p̄ter solutio ad p̄mū. Ad sc̄m̄ An quili
bet huic officio debeat intendere. breuiter r̄n̄
deo. qz̄ nō. nisi ad h̄ teneat̄ et officio sue p̄
lationis vel ex obedientia sup̄iorz̄. Unde
cūcūqz̄ istud officij nō est inuinctū vel ex
p̄latione cure aīaz̄ vel ex mādato sup̄ioris
non tenetur illi intendere. Pro q̄ facit illud
notabile dicit̄ **Aug. xix. lib. de ciui. dei. ca.**
ix. vsus finē. Quā sc̄m̄. sc̄z̄ p̄templatōis
querit̄ charitas. veritatis negociū iustum
accipit̄ necessitas caritatis. Quā sarcinam
si nullus imponat̄ p̄cipiende ac intūende
vacandū est veritati. Si autē imponit̄ su
sapienda est p̄pter charitatis necessitatem
Ecce manifeste dicit̄ **Aug. q. si nō impo**
nit̄ istud officij nō est ei intendendū sc̄z̄ po
tius vacandū est p̄templatōni. Et certe si
aduerteret̄ multi gramatē hui⁹ officij po
tius ab eo abstinere q̄ ei intenderent.
Dicit̄ etiā **Thomas vbi supra sup̄ cantica**
Q̄timendū est officij p̄dicationis. qz̄ ra
ro assunt̄ p̄dicatozi que adesse debent. Et
sunt̄ septē. sc̄z̄ p̄fectio vite **Matth. xij.** Quō
p̄fectis b̄a loq̄ cū sitis mali. Et p̄a. dicit̄
Peccatozi autē dicit̄ deus. quare tu enar
ras. Et **Luce. vij.** Eice p̄mū trabē. **Roz. ij.**
Qui alium doces teipm̄ nō doces. Secū
dum est veritas doctrine **Trenoz. ij.** Pro
phete tui videt̄ tibi stulta et falsa nec ape
riebant tibi ignominia tuam vt̄ te ad peni
tentia puocarent. Tertium est obseruatio
cōgrui tempis **Ecci. iij.** Ne reuerear̄ p̄ri
mū. n̄c̄ reuerear̄ verbū in tempore salutis

Quartū est constantia in aduersis. **Ezech.**
xij. Non ascendistis ex aduerso. nec posui
stis vos murū fortem pro domo israel vt̄
staretis in p̄lio in die d̄ni. Quintū ē ter
renoz̄ cōtemp̄t̄ **Ezech. xij.** Violabāt ma
ad plūm. p̄pter pugillum hordei. **Diebee**
ij. Nec dicit̄ d̄ns sup̄ p̄phetas q̄ seducunt
plūm meū. q̄ mordent̄ dentibz̄ & predicāt
pacem. Et si quis non dederit in ore eoz̄
quippiā sanctificant sup̄ eum plūm. Sextū
est excussio corporis. **Bara. ij.** Circūbat
ih̄s totā galileam docens in synagogis eoz̄
rum. Septimū est pietas miserationis. **J.**
Thef. ij. Neqz̄ aliquando suim⁹ in sermo
ne adulationis sicut sc̄m̄. neqz̄ in occasio
ne auaricie. deus testis est. Dec sunt̄ septē
lucerne sup̄ candelabz̄. & septem sp̄ice i cul
mine vno. Unde **Digen. super cātica dicit̄**
Time igitur ne vita maculosa ne v̄itas an
gulosa ne tempus incōpetens ne mēs va
callans ne auaricia abducēs ne torpor de
primens ne seueritas obdurans in te per
maneat. Dec ille. Facit istud bene contrā
hullitas. q̄ dicit̄ passim quēlibet sacerdotē
tem debere p̄dicare vbiqz̄. quod fr̄uolun
est et insanū. De quo alibi dixi in festo di
uisionis apostolorz̄. & in tractatu meo quē
contra hullitaz̄ errores scripsi. z̄c̄. Ad ter
tium dubiū An subditi negligentes au
dire verbū dei peccent mortaliter. R̄n̄deo.
qz̄ sic. patet istud per **Augustinū** & ponitur
in decreto. **f. q. j. Interrogo.** Ubi ip̄e ex p̄
se dicit̄ qz̄ negligens auditor verbi dei pa
riformiter peccat sicut negligēs susceptoz̄
corporis christi. Sed iste peccat mortali
ter p̄pter irrūerentiam tanti sacramēti
ergo & ille. Hinc statuit̄ eccl̄a vt̄ nullus in
fra sermonē p̄dicationis audeat sine ma
gna necessitate exire. alias exiens ex eoz̄
temptu ex cōmunicāndus est. Sed nullus
ex cōmunicatur nisi p̄ mortali p̄ctō. vt̄ pa
ter. **v. q. ij.** per totū. ergo iste peccauit mor
taliter. De hoc in canone de consecratione
distinc. **ij. Sacerdote.**

Dominica sexagesime. III
Sermo. XXXIX
Men est verbū
dei. **Luce. xij.** Gloriosus pater
Augustin⁹ ostendens que sit ve
ra christianoꝝ sapientia. sic ait in libro de
libero arbitrio. Non aliam putam⁹ esse sa

Unica sexagesime

Eccl. vi. Et in ps. Sup aquaz refectionis educavit te. De hac aq̄ dicit in ps. lxxvii. Pluvia voluntaria segregabis de hereditate tue. **Innoc. i.** doctrina et gr̄am voluntaria. i. gr̄is a te datam. **fm** qd̄ glosa adducit illud **Jaco. j.** Voluntarie genuit nos s̄boveritas sue. **Sz** qd̄ dicit. segregabis. s. a iudeis ad gētes separā dabis. **Math. xxi.** Aufertur a vobis regnū. **Sz** certe mirat̄ Aug. in tractatu de b̄ndictōibz **Esau** et **Jacob.** q̄re cū dñs eq̄liter pluit sup segetes et spinas. nō eq̄liter ista p̄ficiūt in bonitate fructus. s. fructus segetis ad horreū. spinaz s̄o ad ignē. **Dicit Aug.** q̄ h̄ nō est ex pre pluvie. s. ex pre radiē. **Uideat** ḡ vnus q̄s q̄le radice habeat qua trahat pluviam bonam. Dulcis em̄ est pluvia. sed radix amara cor malū. **Decille.** Tercio s̄bū dei comparat̄ aque. p̄pter eius figurālē rēp̄sentatōez. que est p̄spicax et lucida. In aqua em̄ apparent facies humane. vt dicit **Bern.** siluestris in libro q̄ dicit microcosm̄. Unde aqua tenet vicē speculi ad vsuz pauper. **Prover. xxvii.** In aq̄s resp̄ndēt vultus p̄spicientiū. Sic nos in s̄bo dei et doctrina sacra faciem aie n̄re. i. mores nostros p̄spiciam. **Unde dicit Bre. ij. li. moral.** q̄ sacra scriptura ē sicut speculū in q̄ facies n̄r̄arū vidēt. **Ibi em̄ feda.** ibi pulchra n̄ra cognoscim. vel q̄longe a profectu distam. vel q̄ntū p̄ficiam. **Decille.** **Preterea dicit Ber. sup cant. ser. xxij.** Sermo diuini est aqua nō modo potans sed et lauans. dicēte dño. **Yam vos mūdi estis** p̄pter sermonē que locutus sum vobis. **Sz** p̄ch dolor multi spernētēs hāc aquā clarissimā. bibūt de aqua fetida et turbulēta. scz astucia h̄ mūdi. **Ut illi q̄ libentē** audiunt p̄silia de sp̄alibz q̄ salutaribz. si q̄s eis ad lucra. ad vanitates seculi. ad delectabilia mūdi cōsulat. libētē bibūt aquā istā. **Cōtra q̄s dicit Pierre. ij.** Quid tibi vis i via egip̄ti vt bibas aquā turbidā. q. d. **Quare nō** bibis potus aquā de celo descendētē. cuius fons est s̄bū dei in excelsis. **Eccl. j.** q̄s aquā de luto scti et via ferētē et stantē. **Nō est turbulētiōz aqua nisi in via.** ita vt eā et p̄cora mundade dignent̄ bibere. **Uerū tamen** porci eā libētē bibūt. sic hoies immunde p̄scie immūda libētē audiūt. **Refert Seneca li. j.** De naturalibz q̄stidibz. q̄ ea que p̄ mediu aque apparēt grossiora vident. **Et** idē p̄bat in p̄p̄ctiua. **Sic hoies munda**

ni qz sp̄ in aqua astucie seculari s̄tant appa-
rēt eis maiores q̄s in rei v̄itate sunt. Pu-
tant em̄ se nobiliores ditiores et sapienti-
ores. cū tñ sepi sunt viliores apud hoies et
deum. **S̄cdo** verbū dei cōpat̄ panī p̄pter
tria. **Primo** p̄pter similitudinē preparatio-
nis. **S̄cdo** p̄pter similitudinē conditōnis.
Tercio p̄pter similitudinē opatiōis. **Primo**
p̄pter similitudinē preparatiōis. **Sicut em̄**
panis fit de excussis gr̄nis a palca. et p̄tritis
in mola. et igne coctis. **Sic s̄bū dei dicit esse**
purū a paleis adulatōis. vt s̄bū dei p̄dica-
tor nulli blandiat. alius em̄ est adulter nō
p̄dicator. **Uñ aplus.** Neq̄ adulterātes s̄-
bū dei. **S̄cdo** dicit p̄teri meditatōe et cogita-
tiōe deuota. **Iuxta illud ps.** Meditabar
in mādar̄ tuis q̄ dilexi. **Hoc s̄ illos q̄ ni-**
hil q̄ sonat littera in scripturis inquirūt
cum tñ dicat. **Tra** occidit sp̄s aut̄ viuificat.
Et saluator Joh. vi. Verba que locu-
tus sum vobis sp̄s et vita sūt. **Tercio** dicit
igne assari. **Nam** cruda pasta nō valet ad
comedendū. **Ignis** iste est sp̄s sctus qui i
mente n̄ra accendit cor et omnē humorem
carnalitat̄ desiccāt. vt dicit **Ber. sup cant.**
ca ser. xxij. **Uñ Ezech. xxiiij.** dicit de sp̄s sctō.
Consumēt carnes. i. carnales affectōes
et coquat̄ vniuersa cōpositiō. i. ornat̄ sup-
fluus et ossa tabescent. i. rigide et rebelles
voluntates reducēt ad modestiā. ecce v̄ti-
litas sp̄s scti. **S̄cdo** dicit verbū dei pa-
nis. p̄pter similitudinē cōditōnis. **Condi-**
tiō panis est q̄ cōiter in parua q̄ntitate ap-
ponit seruo et in grossiori. dño s̄o vel pla-
to in magna et subtiliori. **Apposit̄** nō inte-
ger gluit sed frangit. **Sic** verbū dei sim-
pliciter est p̄ponendū simpli et grossa expo-
sitiōe. **Prelati** s̄o vel sapientiū subtiliter
et acute. **Uñ aplus** dicit de se. **Ego** nō po-
terā vobis loqui tanq̄ sp̄ualibz s. tanq̄ car-
nalibz. **Et itez.** **Lac** vobis potū dedi non
escam. **Et itez.** **Sapientiaz** loq̄mur inter
p̄fectos. **In signū** h̄ sp̄s turbā panibus
or̄deacis refecit **Joh. vi.** **Frangit** s̄o iste
panis cū expositiōibz et glosis sctōz parū
interpretatiōibz declarat. **Sz** forte in multis
locis querit̄ hodie ecclā illō **Tren. iij.** **Par-**
uuli petierūt panē et nō erat q̄ frāgeret eis
Horāter dicit frāgeret. qz licet mlti p̄dica-
tes. pauci tñ v̄tiliter declarāt misteria scri-
pturaz. **Tercio** s̄bū dei dicit panis. p̄pter si-
militudinē opatiōis. qz panis opat̄ sanita-

tem vires et robur fortitudinis auget. et ne
homo deficiat sustentat. Sic panis sibi dei ope
rat sanitatem mentis. Ps. Panis cor hominis con
firmat. Dat fortitudinem in via et in labore
sustentat. quia verbum dei contra tentationes
animat et sustentat. Unde Si dimiseris eos
ieiunos deficiet in via. Unde dicit Hiero. su
per eplaz ad Ephel. j. Nihil sic in hac
vita virum sapientem tenet et inter turbines et
psuras mundi equo animo manere persuadet
sicut meditatio et scia sacre scripture et ver
bi diuini. Tertio sibi dei comparat semini
um. Et quia super ostensum est in sermone pre
cedenti deum esse seminatore et auctoritatem
vniuersalem. Nunc autem videndum est quomodo
predicator est seminator instrumentaliter et mi
nisterialis. Dicit autem predicator seminator et
predicatio seminatio propter plura que sunt de
semine. Semen enim in manu tenet. in ter
ram picat. et oportuno tempore semiat. et mag
nus inde fructus expectat. Primo ergo verbum
dei comparatur semini. Sicut enim semine ac
cipitur in manu. Item. Accipite semina
et seminare agros. Bene dicitur accipite. id est
opibus implere. Manus enim nostre opera nostra
sunt. Unde Innocentius super illud ps. Dare ma
gnam et spaciosam manibus. id est opibus. Semina ergo
accipere est verba dei opibus adimplere. Pic
dicitur predicator egregius de se. Non audeo
aliquid loqui eorum que per me non efficit christus. Se
cundo spargit semen verbum predicationis non tantum
in vno loco. Isa. xxxij. Beati que seminat super
omnes aquas. hoc est dicere. Beati que predicationis
euangelium omni creature. Marci ultimo
Quia aque multe populi multi. Apoc. xxiij.
Sic fecit christus que seminauit per ciuitates et ca
stella circumiens. Marci. xj. et Mathei. ij.
Tertio predicator dicitur seminator et semine sibi
dei propter temporis oportunitatem. Tempus enim
tacendi et tempus loquendi. Eccl. iij. Hunc
enim oportune nunc impotente seminandum
est. Thimo iij. Dicit tamen Salomon. Pro
uer. xv. quod sermo oportune optimus. Unde
Grego. in pastoralis dicit. quod predicator debet
esse discretus in silentio. vtilis in verbo ne
aut tacenda proferat aut proferenda reticeat.
Quarto predicator dicitur seminator et semine ver
bum dei. quia sicut in semine expectat fructus
hoc est merces eterna. Jac. v. Agricola ex
pectat preciosum fructum. sic predicator non debet
desperare si non statim videt fructum predi
cacionis sue. sed expectet donec afferat te

poraneum et ferocinum. quia certe impossibile
est quod verbum dei sit vacuum quocumque ca
derit. Iuxta illud Isa. ly. Duo descendit
imber et nix de celo. et illuc ultra non reuertitur.
sed inebriat terram et infundit eam. et
germinare facit eam. et dat semen. serentem.
et panem comedenti. Sic erit verbum que
egredietur de ore meo. non reuertetur ad me
vacuum sed faciet quecumque volui et prosperabi
tur in omnibus ad que misi illud. Item. Tri
a dicit de verbo suo dominus. Dicit enim esse imbre
hoc est quod ego eum comparavi aque. que de nubi
bus procedit. Dicit illud esse panem hoc est quod
ego comparavi illud cibo et panem. Dicit illud esse
semen. hoc est quod non ego sed dominus illud compa
rat semini. Sic patet quod verbum dicitur nostrum
thema. quia semen est verbum dei.

Dixi secundo

quod in verbis primis
suo consideranda
est verbi dei utilitas magnitudo. ut sic ver
bum dei non vacuum nec inane nec apparen
ter. sed veraciter et vtiliter in nobis opere
tur que designat verbum substantiale est. Est
enim verbum dei anime sanantium. illuminantium et
inflammantium et glorie eterne preparantium et
donantium. De primo patet. Verbum enim dei
sanat morbum anime expellendo et curando
peccatum. Dum enim verbum dei deuote auditur
homo de peccato concupiscit. et sic sanata anima
gratia aduocatur. Unde dicitur in ps. Disseru
erunt suum et sanauit eos. Et licet hoc possit exponi
de verbo incarnato que est christus. Job. iij.
Verbum caro factum est. aut de verbo inspira
to. que est gratia. non minus est verbum de verbo
predicatio. que est verbum doctrine christi. exterius
audito. Unde Sapientia. xvj. v. Filios autem
tuos neque draconum neque venenatorum vicia
runt dentes. Misericordia enim tua adueni
ens sanabat eos. In memoria enim sermo
nium tuorum exterminabant et velociter sanab
ant. ne in altum incidentes oblivionem. non
possent tuo viti adiutorio. Et scilicet. Etenim
neque herba neque malagma sanauit eos. sed
tuus domine sermo que sanauit omnia. Vbi dicit
Robertus bolgorth quod sermo dei deuote con
ceptus sanat omnes infirmitates plusquam ma
lagma. que idem est que est emplastrum ex ber
bis coctis cum oleo et butiro vel alio
Licet autem verbum dei non videtur sanare ita
statim. Non mix. Sed enim est medicina. non
statim nec subito effectum inducit. sed pro
cessum temporis et cum mora auditorum corda con

Dñica sexagesime

verit. **Quia** em̄ vt dicit **Dolgoth** p̄ vigin-
ti annos quieuerit in aīa. tūc p̄mo incipit
opari. **Quia** autē h̄ dicit de dracone significat
dyabolū. **De** q̄ in ps̄. **Dracon** iste quem for-
masti ad illudendū ei. **Dicit** autē **Isidorus**
tū. **ethimologiaz.** cap. viii. q̄ draco licet sit
maior omnīū serpentū. nō tū h̄z venenum
in dentibz. sed habet quandā vim in cauda
et s̄bere pot̄ q̄ interitu nocet veneni. **In**
notius autē est a venenis. vnde si quē liga-
uerit occidit. **De** q̄ nec elephas tutus est.
que; nodis suis illigat. et suffocatur. p̄mit.
De **Isidorus**. **Aristoteles** tū dicit in de p̄-
prietatibz elementoz q̄ draco venenosus
est sicut p̄git rpe regis **Philippi** in arme-
nia. **Et** idem narrat **Solinus** in libro de
mirabilibz mundi. q̄ expresse dicit q̄ nō in
cauda sed in dentibz venenū habet. **Nec** ob-
stat q̄ carnes eius ethiopes comedunt. vt
dicit ps̄. **Pedisti** eū escam pplis ethiopum
q̄ potest esse q̄ sibi venenū ex dentibz excu-
rit. sicut medici faciunt serpentibz p̄ aliquā
artē vel caudā abscedit in q̄ laet venenū.
Petrus patriarcha hierosolimitan⁹ dicit.
q̄ occiso imediare fel et q̄t d̄ eo. et sic nō ob-
est esui eoz a quibus comedit̄ propter tē-
periem caliditatis. quia est frigidissimus.
De **Solinus** q̄ mercatores quibusdā
carmibz dracones mansuetos faciūt. et
eis frena imponunt. q̄s insident et vsq; ad
ethiopiā pducentes vendūt. **Spiritaliter**
serpens seu draco dyabolus est. q̄ licet nō
h̄z venenū in capite. tū h̄z vim quandā et
fortitudinē in cauda. **Quia** licet in princi-
pio bone opatiōis nō insidiet homini. tū i
cauda. i. i fine impedit ne homo bono fine
terminet opus suū. **Uñ** in figura h̄ d̄ ser-
pentis q̄ insidiari deberet calcaneo femine
id est. fini bone opatiōis **Ben. iij.** **Contra** ḡ
istū draconē si quōq; hominē sua cauda il-
ligauerit eū a p̄posito bono deiecerit ē me-
dicina verbi dei. **Et** certe nō est aliq̄ infir-
mitas q̄ nō sanet̄ verbo dei. et q̄ draconis
stus eo superat. **Unde** de verbo dei p̄t̄ d̄
ci illud **Lu. vi.** **Q̄** virt⁹ de illo exibat et sana-
bat om̄es. **S̄cō** diuinū verbū est aīe illu-
minatiū et inflāmatiū. **Flam** et intellectu
dat paruulis. illuminādo rōnez. et affectū
inflāmar. **Uñ** d̄ in ps̄. **Lucerna** pedibus
meis verbum tuū et lumē semis meis. i. il-
luminat ad p̄cepta et inflāmar ad cōsilia q̄
sunt quasi semite. **Et** in alio psalmo. **Pre-**

ceptum dñi lucidū illuminās oculos. **Di-**
cit **Innoc.** **Oculos** cognitionis s̄ ignorā-
tiam. et oculos amoris s̄ concupiscentiam.
Dos illuminat sacra scriptura p̄ verbum
dei et virtutem eius. **Nec** **Innoc.** **Tertio**
verbū diuinū est vite et gl̄e donatiū. **Nā**
postq̄ aīa est ab om̄i pctō sanata. et ab om̄i
ignorātia illuminata et insup igne diuino
inflāmata. nō restat nisi vt deducat̄ ad glo-
riā. vt dicit dñs **Job. iij.** **Qui** verbū meū
audit et credit ei q̄ misit me habet vitā eter-
nam. **Unde** **Lu. xj.** d̄. **Beati** q̄ audiūt ver-
bum dei et custodiant illud. **Ecce** vbi dei
vilitatis magnitudo. **L**

Diri **tertio** q̄ in verbis p̄mis-
sis p̄sideranda est
verbi diuini impedimētōz multitudo. cū
d̄. verbum dei. **Dirabile** est q̄ cū verbuz
dei sit maxime virtutis **Iuxta** illud. **Dñs**
dabit verbum euangelizantibz stute mul-
ta. **Psalmo** lxxij. **Innocentius.** **Virtute**
m̄tra. id est. virtute sua que multa est. **Ps̄.**
Magna virtus eius. et tamen nō semper
facit fructū sed multipliciter impedit. hoc
tamen non est ex pre ip̄i verbi sed ex parte
cordis humani. **Unde** licet aqua d̄ se dul-
cis sit tū si p̄ terrā sulfuream excurrit ama-
ra efficit. sic pater de aquis marath. et pa-
nis licet sit dulcis palato sano. tū infirmo
est penalis et amarus. vt dicit **Aug.** in li-
bro p̄f̄. **Unde** **Ambro.** sup̄ **Beati** imma-
culari. dicit. **Dño** p̄nt̄ verba dei dulcescere
saucibz tuis in q̄b̄ est amaritudo nequitie
Et licet semen purū sit dum est extra terrā
tamen seminariū in terra. et paleis fordidā
tur et luto vilificat̄ et gelu mortificat̄ et spi-
ris suffocat̄ et petra aridat̄. q̄ om̄ia sunt ex
parte terre suscipiētis et nō ex parte dei se-
minantis. **Sunt** igitur septē impedimen-
ta q̄ impediūt ne semen vbi dei fructificet
in mente hominis. **Quoz** quatuor ponū-
tur in euangelio p̄nti. **Quoz** primū est cō-
culcatio trāseuntū. et p̄tinet ad pctm̄ luxu-
rie **Ma. l̄j.** **Posuisti** vt terrā corpus tuum.
et quasi viā transeuntibz. **Luxuriosi** enim
aperiunt cor. et apertum dimitunt om̄ibz
cogitationibz immūdis exponēdo **De** his
d̄ **Diere. ij.** **Sub** om̄i ligno frondoso tu
prosternebaris. i. ad omne delectabile q̄d
erat aspectu delectabile. dedisti cor tuum.
vt delectatōe mala fruaris. **Et** **Ezech. xvj.**
Diuisisti pedes tuos. i. affectiones cordis.

tui omni transenti. i. cui libet turpi cogitationi. Talis fuit ille q̄ de se dicit **Eccl. ii.** Non prohibui cor meū qm̄ omni voluptate fruere. In his q̄ non fructificat verbum dei. sed quicqd̄ audiunt ꝑculcant. Juxta illud **Eccl. xij.** Audiet luxuriosus et displicebit ei. et p̄ciet illud post tergum suū. Sūt autem tria que hodie ab hominibz seculariibz ꝑculcant. que tñ maximo precio essent cōparāda et omni studio venerāda. Primo spōsa xpi. Secūdo p̄sona christi. Tertio verba christi. Sponsa christi conculcatur cū anima hoīs vilipendit̄ et nō reputat̄. p̄ aliq̄ De hac spōsa dicit christus **Sapie. vii.** Hęc amant et questui mihi assumere spōsam. et amatoz facit̄ sum forme illi. Hęc sponsat̄ christus in fide et dilectōe **Dece. ii.** Sponsa/bo te mihi in fide. Quantū aut̄ amat hanc sponsam. patet p̄mo qz p̄pter eam descendit a supremo celo in x̄gnis vrez. Secūdo multos labores triginta tres annos sustinuit. Tertio mortē durā subijt. Quis igit̄ aude ret̄ sponsam regis conculcare. et tñ sponsaz christi nullus vereat̄ conculcare. Conculcat̄ aut̄ cū p̄ peccatū vilificat̄ **1. zech. xvi.** Conculcata es in sanguine tuo. Secūdo ꝑculcat̄ p̄sona xpi. Nō q̄ mix̄ si spōsa. et q̄ z spōsus. Istud dicitur et auditu terribile est. et tñ vrez ē. Conculcat̄ aures xps p̄mo. qm̄ i p̄cto mortali sumit̄ et in feridū cor mittit̄. Unde ꝑquerit̄. Qui edebat panes meos magnificavit sup̄ me sup̄latiōez. Sed o miser q̄q̄o audes illū indigne sumere quem hōbānes baptista nō audebat tāgere. aut petrus timuit secū cobabitare. Et inquit a me dñe qz hō p̄ctō: sū. Et Centurio non audebat eū in domū suā suscipere. Nō sū in q̄ dignus. Jō dñs **Mat. vii.** phibz d. Nolite sc̄m dare canibz. et margaritas nolite p̄icere an̄ porcōs. ne forte ꝑculcet̄ eas pedibz suis. Secūdo ꝑculcat̄ xps a piurātibz. De q̄ bus d̄ in ps̄. Inimici mei subannauerūt me. Et i alio. Conculcauerūt me inimici mei tota die. Tertio ꝑculcat̄ xps p̄ incāratiōez **Abacuc. i.** Facies ꝑculcate ip̄io in stioze se. Tertio ꝑculcant̄ verba xpi q̄z sūt medicīne vulnēz nroz. tñ p̄ nihilo sp̄ntat̄. ita qz ad nihilū tā valēt s̄ ꝑculcat̄ ab hoibz sicut sal abiectū **Mat. v.** Tñ at̄ h̄ puenit. certe ex tribz. s̄ p̄ durā reprehēsiōe culpaz. q̄ reprehendūt ꝑdicatores ip̄os p̄ctōez. Sed certe selix̄ reprehēsiō quā seq̄t̄ salutaris ꝑuer-

sio. Nō q̄ sunt ꝑculcādi s̄ amādi ꝑdicatores. qz meliora sūt vulnera diligēt̄ q̄ frandulēra oscula odiēt̄. Secūdo p̄p̄t̄ a p̄p̄t̄ cōminatōez. Postq̄ em̄ ꝑdicatores cōminat̄ p̄ctōribz mlt̄a tormēta statim incurrūt. odiū. Sic patet de **Dichea p̄pha.** cui dicit̄ rex. Ego odi eū qz nō p̄p̄t̄at̄ mihi nisi malū. Tertio p̄p̄t̄ assertionēz x̄t̄at̄. Veritas em̄ odiū parit̄. Dicit **Cris. et Ambro.** in glosa sup̄ illud. **1. Cor. iij.** Vos nobiles nos autē ignobiles dicit̄. Libere et sine adulatōez ritate ꝑdicātes. et gesta p̄c̄e vite arguentes. grāz nō h̄nt ap̄ doies. Dico. qz sup̄ illud **Gal. iij.** Ergo inimic⁹ vob̄ fact⁹ sum verū dices. sic ait̄. Decē ꝑditio x̄t̄at̄. vt̄ cam sp̄ inimiciē ꝑc̄q̄nt̄ sic ꝑ adulatōez p̄niciose amicitie ꝑq̄runt̄. Dec̄ ille. Nō q̄ d̄ ꝑdicatoz timere ꝑculcatōz salū. s̄ audacē ꝑdicare x̄t̄atē. qz meli⁹ ē p̄ vitate pati supplicium q̄ p̄ falsitate et adulatōe recipere b̄nficiū. Secūdo impediētū semis ē pluvie carēcia et terre siccitas. p̄ q̄d significat̄ in deuotio et negligētia. q̄ ad accidit̄. q̄ caret h̄uore deuotōis. Et d̄ cor durū cor accidit̄. quia nec timore ꝑcutit̄ nec amore h̄ctit̄. et illud ꝑp̄t̄ cor dyaboli. De q̄ **Job. xli.** dicit̄. Cor ei⁹ indurabit̄ q̄ lapis et p̄teret̄ q̄ malle⁹ in iudicis. S̄ de tali d̄. **1. Cor. dux.** male bebūt in nouissimo **Eccl. iij.** Et quō male. certe male. qz p̄ duricia cordis bebūt duriciam tormētoz. **1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.** Parata sūt densioribz iudiciis et mallei p̄cūcietes stultoz cor poribus. Contra de bono corde d̄ in ps̄. Quaz bon⁹ isrl̄ deus his q̄ recto sūt corde. Et **Mat. v.** S̄i mūdō corde. Et in ps̄. Cor mūdū crea i me d̄s. S̄ de mlt̄is bonis die p̄ternis et rebellibz postq̄ dicit̄ illud **1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.** Indurauerūt facies suas sup̄ petram. Et **Zach. vii.** Cor suū posuerūt vt̄ adamantē. Tertio impediētū seis diuini sūt sp̄m̄ rū suffocatio. Sp̄ne sūt diuinit̄ et merito quia p̄gūt et lacerāt. retrahūt et retardāt. Pungūt i acq̄redo cū labore **Eccl. iij.** Qui diuinitate sub sole vn⁹ ē et sc̄m nō h̄z et tñ laborare nō cessat. nec faciāt oculi ei⁹ dimittis. Secūdo qz cū timore possidet̄. **Job. xij.** Sont⁹ terroris sp̄ i auribz illi. Tertio qz cū dolore p̄dit̄. Diuinit̄ em̄ ꝑgregat̄ i malū dñi sui p̄cunt̄ i afflictioe pessima. Das punctōes hodie nō sentiūt. s̄ sentiūt postea infernales. Quartū impediētū est clausure defect⁹. Hoc significat̄ p̄ viā publicā

Quinquesagesima

quēnūq̄ est clausa. **U**n sic s̄bum dei con-
culcatur per lutum luxurie in via cordis.
ita et volucres celi. i. demones comedunt
illud in via cordis. propter defectum clau-
sure. et h̄ p̄ supbia. q̄d ē p̄rie p̄ctū dyaboli.
vt dicit b̄tus Thomas in p̄ma prime. **U**bi
em̄ nō est clausura hūilitatis ymo vēr̄ vani-
tatis et supbie oīa bōa dissipat. **U**n saluator
Matth. vi. **A**ttēditē ne iusticiā v̄r̄az faciās
corā hoīb. s̄ ē dicere. puidere ne iuxta viā
semiet. qz dyaboli q̄i larriculi iter nostrū
obsidēt q̄rētēs nos de virtutibz spoliare. vt
dicit Greg. in om̄l. et h̄ matie p̄ supbiam
Quintū impedim̄tū extra euāgeliū ē nimia
p̄fundatio ḡni in terra. ita q̄ ḡni p̄p̄ multū
rudinē terre nō p̄t libere exire. et significat
auariciā p̄ quaz hō trena diligēs cumulat
int̄m q̄ cor nō p̄t in deū eleuari. **S**extum
impedim̄tū ē nimia inundatio pluuie. et sig-
nificat gulā q̄ semē s̄bi dei i corde submer-
git. **U**n Luc. xxi. d̄. **A**ttēditē ne granētur
corda v̄r̄a crapula et ebrietate. **I**sta igit̄ plu-
uia d̄z eē moderata. **S**ep̄tīmū impedim̄tū
tū ē lapidum cumulatio nimia. et significat
irā odii et inuidiā. **I**rat̄ em̄ et inuidus oīa
cū lapidibz vult vlcisci. et vindicare se de oī-
bus dure et aspe. **Q**uo s̄ de mitibz d̄z Jac.
i. **I**n mansuetudie suscipite insitū s̄bū q̄d
p̄t saluare aīas v̄r̄as. **Q**uā salutē nob̄ p̄ce-
dat seminator ver̄ t̄ps d̄ns. Amen.

Dominica quinquagesime. I

Sermo. XL

Cadetur genti:

Tibus et illud et flagellabit et spue-
tur. **L**uc. xviii. **S**ic dicit magn⁹
p̄ Aug. in q̄dā sermōe. **M**ltos filios di-
fecit v̄n̄t̄ filii dei. **E**mit sibi fr̄es sanguine
suo. approbavit reprobos. redemit redit⁹
honoravit ibonorat⁹. v̄nificauit occisus.
Dec ille. **V**ult dicere Aug. q̄ hō multuz
deberet p̄derare passionē x̄pi et nō ita de
facili ruere in p̄ctā. **P**axie isto tpe q̄ etiaz
boies et sola mala p̄suetudie peccat. p̄ser-
tim scietēs. qz filii dei p̄t ip̄os tanta susti-
nuit. et eos passioe sua filios di adoptiuos
fecit. **U**n sicut dicit idē Aug. in li. de s̄gi-
nitate **T**ot⁹ nob̄ d̄z insigi in corde q̄ totus
p̄ nobis fuit crucifix⁹ in cruce. **U**rigit ho-
mines caueat a p̄ctis et retrahat a vanis et
notis. sc̄a m̄f ecclā recolit hodie in euan-
geliō x̄pi passionē. vt p̄siderātes eum talia

passum. p̄ eis. et ip̄i sibi cōpatiēdo nō deli-
cuis resoluat̄ s̄ cōpunctōe cōpatiānt. **A**c si
em̄ diceret ecclā filijs suis et v̄nicuiq̄ ip̄oz
Hō noli t̄m amitte b̄n̄ficiū. p̄trea x̄ps
d̄n̄ationi mortis se subdidit vt te d̄ iugo do-
minationis dyaboli erueret. **I**lle suscepit
mortis seruitutē vt tibi tribueret vitē eterne
libertatē. inq̄t **A**mbro. sup̄ ps. **S**ū imacu-
lari. **A**c si etiā diceret x̄ps. **H**ō vide q̄. p̄ te
patior. nō est dolor sic q̄ crucior. **A**d te cla-
mo q̄ pro te morior. **V**ide penas q̄bz affli-
gor. vide clauos q̄bz p̄fodior. et h̄ sit tātus
dolor exterior. int̄m ē plang⁹ ḡn̄ioz. cū te
tam ingrātū passiois mee expior et intueor
Ita dicit **S**er. sup̄ cāntica in p̄sona d̄ni in q̄/
dā sermōe. **L**ū igit̄ passio x̄pi n̄m amozet
matie ad x̄pm afficiat et nr̄az deuorōz blan-
dius allicit. iustit̄ erigit et artius strigit. vt
dicit **S**er. sup̄ cāntica ser. xx. merito ecclā
recolēs nr̄am redemptōz tā caro p̄cio em-
pram p̄ponit x̄ps tormēta. sic ip̄e p̄dixerat
in s̄bis p̄positis. **T**radet̄ inq̄t ḡn̄ibz illude-
tur. **I**n q̄bz s̄bis describit̄ modus n̄re re-
demptōis. q̄ nō fuit p̄ueniētiōz q̄ p̄ passio-
nē x̄pi **Q**ue q̄dē passio fuit triplici p̄uile-
gio ornata. **P**rimo siq̄dē passio x̄pi fuit s̄-
tiosa. **S**ec̄o qz fuit dolorosa **T**ertio quia
fuit copiosa. **Q**ue tria breuiter p̄ ordinem
transcurramus.

Dixi primo

q̄ in s̄bis s̄mis-
sis describit̄ pas-
sio x̄pi vt ḡn̄iosa. **I**sta gr̄a apparet ex pluri-
bus. **S**i em̄ aduertam⁹ q̄s q̄ntuz et p̄p̄ q̄s
passus est. certe inuenim⁹ qz oīa fuerūt de
gr̄a. **E**t p̄mo si attēdam⁹ q̄s passus ē. quia
v̄nigenit⁹ fili⁹ dei i que āgeli desiderāt. p̄spi-
cere. j. **P**et. j. et q̄ ē splendor et figura dei p̄ris
De. j. **I**ste inq̄s q̄ cū dō p̄re sedēs sup̄ che-
rub in ituef abyssos et q̄ oīa q̄cūq̄ voluit fe-
cit i celo et in terra in mari et in oībz abyssis
nō est dedig⁹ pati p̄ nobis. **U**n ad **T**ytū
ij. d̄z. **D**edit semetip̄z p̄ nob vt nos redime-
ret ab oī iniquitate. **I**sta gr̄am erga gen⁹ hu/
manū admirās ip̄e fili⁹ dei dicit **J**oh̄. iij.
Sic de⁹ dilexit mū dū vt filiū suū v̄nigeni-
tū daret p̄ nobis. **D**ō tractās **R**upert⁹ lūn
conien⁹ ser. xxv. dicit q̄ optimo mō dandi
et plenissimo dat⁹ est. p̄ nobis creator. cum
fact⁹ est talis q̄ perpetuo et p̄fecte frui posse-
mus. **D**ō v̄riq̄ factū est p̄ eius natiuitatez
et passionē. **C**erte maxima dilectio apparū
it̄ in eo erga hoīez q̄n de⁹ factus est filius